

РЕШЕНИЕ

№ 158

Гр. София, 13 юни 2016 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в публичното заседание на девети юни през две хиляди и шестнадесета година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КРАСИМИР ШЕКЕРДЖИЕВ

ЧЛЕНОВЕ: ЛАДА ПАУНОВА

МАЯ ЦОНЕВА

С участието на секретаря Н. Пелова и в присъствието на прокурора Лаков като разгледа докладваното от съдия Цонева наказателно дело № 509/2016 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 346, т. 1 от НПК.

Образувано е по касационна жалба на подс. И. К. З. против решение № 48/11. 03. 2016 год. по в. н. о. х. д. № 382/2015 год. по описа на Апелативен съд – гр. Велико Търново.

В касационната жалба е релевирано единствено касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК. Поддържа се, че наложеното наказание е явно несправедливо, тъй като съдът не е отчетел направените от подсъдимия самопризнания и оказаното от него съдействие за разкриване на обективната истина. Направено е искане за намаляване на наказанието.

В съдебно заседание служебният защитник поддържа касационната жалба по изложените в нея съображения. Акцентира върху семейното положение и психичното страдание на подсъдимия, както и върху проявената от З. критичност към извършеното. Счита, че необходимостта от намаляване на наказанието произтича и от диференцираната процедура, по която е разгледано делото от първата инстанция. Пледира да бъде изменен въззивният съдебен акт, като бъде намалено наказанието на подзащитния му.

Подс. И. З. поддържа касационната жалба и моли да бъде намален размерът на наложеното му наказание.

Представителят на Върховна касационна прокуратура дава заключение, че касационната жалба е неоснователна, тъй като наказанието е отмерено в съответствие с разпоредбите на чл. 58 А от НК и при съобразяване на всички обстоятелства, имащи значение за вида и размера му.

Повереникът на частните обвинители и граждански ищци намира, че касационната жалба е неоснователна и пледира въззивното решение да бъде оставено в сила. Счита, че наложеното наказание е съобразено с високата степен на обществена опасност на деянието и дееца и не са налице основания за намаляването му.

Върховният касационен съд, в пределите на касационната проверка по чл. 347, ал. 1 от НПК, съобрази следното:

С присъда № 75/15. 09. 2015 год., постановена по н. о. х. д. № 247/2015 год. Окръжният съд – гр. Велико Търново е признал подс. И. К. З. за виновен в това, че на 28. 02. 2015 год. в [населено място], в района на Южен пътен възел, при условията на опасен рецидив отнел от владението на В. Т. З. чужди движими вещи на обща стойност 401,81 лева, като употребил за това сила и деянието е придружено с убийството на пострадалата, поради което и на основание чл. 199, ал. 2, т. 2, алт. 1 вр. чл. 199, ал. 1, т. 4 вр. чл. 198, ал. 1 и чл. 58 А, ал. 2 и 3 от НК го е осъдил на тридесет години лишаване от свобода при първоначален строг режим на изтърпяване в затворническо общежитие от закрит тип.

На основание чл. 59 от НК съдът е зачел времето, през което подсъдимият е бил задържан под стража.

На основание чл. 45 от ЗЗД подсъдимият е осъден да заплати на гражданските ищци Н. Т. и Т. Т. обезщетение за неимуществени вреди от по 100 000 лева за всеки от тях, ведно със законната лихва от датата на деянието до окончателното изплащане на главницата.

Съдът се е произнесъл по веществените доказателства и по разноските по делото.

Присъдата е проверена от Великотърновския апелативен съд по жалба на подсъдимия и с решение № 48/11. 03. 2016 год. по в. н. о. х. д. № 382/2015 год. е потвърдена.

Касационната жалба е неоснователна.

При индивидуализация на наказанието са били отчетени всички обстоятелства, имащи отношение към вида и размера му, без значението и тежестта на едни от тях да бъдат надценени за сметка на останалите.

Въззивната инстанция е направила вярна преценка за изключителната тежест на престъплението по смисъла на чл. 38 А, ал. 2 от НК, като с основание се е позовала на предхождащите деянието действия на подсъдимия, свързани с проследяване на пострадалата; на избраното място за извършване на престъплението – в близост до ЖП гарата на [населено място], където въпреки вечерния час има немалък поток от хора; на използваното оръдие за сломяване съпротивата на пострадалата и за отнемане на вещите ѝ – брадва, която подсъдимият взел предварително със себе си, макар и под предлог, че ще му е нужна, ако си намери работа в строителството; на избора на жертва – младо момиче, което се придвижва само и което е физически по-слабо от подсъдимия; на интензивността на упражнената принуда, включваща множество удари със значителна сила по главата на пострадалата, нанесени както с тъпата, така и с острата част на брадвата, които характеризират убийството като извършено с особена жестокост. Правилна и законосъобразна е преценката, че за изключителната обществена опасност на деянието от съществено значение са пълната незаинтересованост на З. към състоянието на пострадалата и опитът му да заличи следите от престъплението, намерил израз в избутване тялото на жертвата в реката и изоставянето му там. Извън вниманието на съда не са останали и неколкочратните опити на подсъдимия да изтегли пари от сметката на В. З., използвайки отнетата от владението ѝ дебитна карта. Единствено за прецизност следва да се отбележи и още едно обстоятелство, което не е обсъдено от апелативния съд – наличието на повече от един квалифициращ признак на деянието също има отношение към извода за надхвърляща типичните случаи обществена опасност на деянието.

Няма основания да не бъдат споделени и изводите за изключително високата степен на обществена опасност на деца. Подсъдимият е осъждан многократно, като от значение за вида и размера на наказанието безспорно са само онези осъждания, които не оказват влияние върху правната квалификация на деянието. Предходните присъди са все за посегателства против собствеността, включително и за грабеж, придружен с убийство, като наред с това З. е бил осъден и за престъпление против половата неприкосновеност. Всички тези обстоятелства недвусмислено показват, че подсъдимият трайно отказва да се съобразява с установените в обществото порядки и непрестанно negliжира основни човешки права – това на лична неприкосновеност и това на неприкосновеност на собствеността. Тази констатация придобива особена тежест като се има предвид, че престъплението е извършено само два месеца след изтърпяване на предходно наказание лишаване от свобода.

Съвкупната преценка на всички тези обстоятелства мотивира и настоящия касационен състав да приеме, че за постигане целите на наказанието и особено на индивидуалната превенция е необходимо подсъдимият да бъде изолиран от обществото за значително по-продължителен период в сравнение с досегашните му осъждания.

Неоснователни са доводите на защитата, че съдът не е взел предвид, че първата инстанция е разгледала делото по реда на съкратеното съдебно следствие. Напротив, именно диференцираната процедура по чл. 371, т. 2 и сл. от НПК е предопределила и индивидуализацията на наказанието при условията на чл. 58 А от НК, като съдилищата са съобразили указанията, дадени в ТР № 2/2015 год. на ОСНК и са заменили доживотния затвор, правилно избран като най-подходящо наказание, с лишаване от свобода за срок от тридесет години.

Не намират подкрепа в материалите по делото аргументите за несъобразяване на наказанието със семейното положение на подсъдимия, с психическото му разстройство и с демонстрираното от него разкаяние за извършеното. Посочените обстоятелства са били обсъдени от въззивната инстанция, която в съответствие с доказателствата по делото е приела, че подсъдимият поначало не полага грижи за петте си деца и поради това те са настанени в съответните държавни институции за отглеждане и възпитание. Изложени са убедителни съображения защо съжалението му за стореното е само декларативно и не представлява смекчаващо отговорността обстоятелство. Обсъдено е и констатираното от експертите дисоциално личностово разстройство, изразено в примитивизъм, ограничени интереси, емоционална студенина и невъзможност за изграждане на дълбоки взаимоотношения и правилно е прието, че то не може да надделее над обсъдените по-горе множество отегчаващи отговорността обстоятелства.

С оглед изложеното и настоящият съдебен състав намира, че наказанието в размер на тридесет години лишаване от свобода се явява съответно на извънредната тежест на престъплението и на изключителната обществена опасност на деца, а претендираното от защитата намаляване на размера му би представлявало проява на необосновано снизхождение към подсъдимия, което няма да способства за постигане на целите по чл. 36 от НК. Ето защо при отсъствие на касационното основание по чл. 34, ал. 1, т. 3 от НПК въззивното решение следва да бъде оставено в сила.

Така мотивиран и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 48/11. 03. 2016 год. по в. н. о. х. д. №
382/2015 год. по описа на Апелативен съд – гр. Велико Търново.
Решението не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.